

Nyitra-völgyi Lap

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Néptanítóknak feleáron.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MALLÁSZ ANTAL.
SZERKESZTŐ:
SZALAY PÁL.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYTAPOLCSÁNY a gyógyszerár épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.
Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.
— Egyes szám ára 20 fillér. —

Kikelet.

Ugyan jössz-e te sóvárgott kikelet? A fák, füvek klorofilja megeredt, az élet adó nap melegével csókolja a földet, melynek friss pázsitja, csirázó, reménytelen magvetése azt mondja, hogy te érkezendőben vagy. Tul a globuson a fecskék első raja már megindult az operencián, az újraébredt természet minden élénkvedvünket meghozza, — és mégis közéletünk sivár tünetei között dermesztő telünk marad, a remény elfogy, a kétség gyötör, — lesz-e hát kikelet?

Amig egy részről fölserkedt, lapangó nemzeti vágyak dagadnak, másfelől a tépelődő hazafiúi gond komoly redőket csal. Amig egyrészt egy új korszellem üde szellőjének lengedezése hűsíti a honfigondtól izzó homlokot, másfelől a jövőtől való epedés, aggodalom borulata félemlít. És ebben a vegyes érzelemben a stagnálásnak szomorú, meddő korszakát éljük.

Semmi sincs befejezve és még sok egyáltalában el sincs kezdve. Kulturánk intézményekben hiányos, mivoltában kezdetleges. Ám ha nagyot is haladtunk népmivelődési téren, nem annyit, hogy a munkában pihenő lehetne. Nem kellene-e sok helyen iskola. Modern, kor-

szerű, édes honi nyelvünk diadalmas templomául. Nem kellene-e, hogy országos közérő jöjjön sok helyen segítségül megcsinálni a tökéleteset, igényeinknek megfelelőt. Nem csinálhatjuk meg. Országos segítő szereink meg vannak bennülva és egyelőre a nagy konfliktusok utvesztőjében nincs is reményünk, hogy odáig érjenek közdolgoaink, hogy az amugy is hamupipóknak, népi kultúránk javára megnyerjük a szíveket.

És nem így van-e rendezetlenségben, sürgős orvoslást várva minden belső ügyünk. A megélhetés gondjai mindég súlyosabbak. Évek óta várjuk az olyan törvényhozási alkotásokat, amelyek heizetünkön segítenének. A zsellér, a kifestő gazda, a kisiparos, a kisebb közhivatalnok mind országosan törvényhozástól várja sorsának virradatját. Nincs a közéletnek olyan ágaboga, amely gyökeres és sürgős segítséget ne kérne. Nemzeti sebekről vérzik és erőtlenedik az ország, a gazdasági nyomoruság egyrészt hozzászoktatott a természetes szaporaságnak mesterséges, gonosz bűnös apasztásához — másfelől a Cunard Lien egyre ömleszt ki népünket az oceánon túl. Zempiénben kihaltak, néptelenek a falvak. Amerika elnyelte mind. És akik itt vannak, azok éhségről panaszkodnak. Az állami se-

gélyakció rendszeressé válik, de meg van bennülva, mert a törvényhozás nem adhatja kellő időben erőforrásait. Valami csodálatos fatalizmus nehezedik a lelkekre és a pusztaszent-tornyai gányó szentenciája mind több ajkra kerül, az, hogy majd csak lesz valahogy, mert úgy, hogy sehogyse lett volna, — még nem volt.

Ebben a sivár helyzetben pedig éppen ez a nemzeti fatalizmus a legrettenetesebb. Valami végzetes elernyedés senyveszti közéletünket. És minden haladásnak gátat vet. A tőke retteg a vállalkozástól. Inventálás nincs semmi téren. Méltán nevezzük az időt melyet élünk bumlizásnak, pedig nekünk gyorsvonaton kellene haladnunk, hogy mindennel idejére beérjünk. Évek óta egy nagy föllendülésre számít az ország minden rendű és rangú népe és minden évre csak sivárabb lesz a helyzet. Még eddig a remény és bizalom élt a szívekben, ma már csak desperál mindenki és nem vár jobbat.

Nemzeti életünk legliszteltebb forumán a csökönös maradiság, a se előre se hátra menés előmlesztzi züllesztő tanúságait és kóros jelenségeket idéz elő. Morális nagy csatavesztes ez és ki tudja mi születik meg belőle.

Lesz-e hát, lehet-e hát kikelet

A „Nyitra-völgyi Lap“ eredeti tárczája.

Éjjel a pusztán.

Mikor én oda értem, ketten ültek a tűz körül, Mihály bácsi, meg Palkó, a bojtárja. Mihály bácsi a szépen összehajtogatott subán ült. A szalonnát a tűz fölött egyenletesen forgatta s elégedetten csepegtette a zsirt a laposra szelt piritosra. Palkó valami csutkakévéből csinált magának ülést s azon gubbaszkodott. Ő már ügyetlenebbül kezelte a szalonnát. Vagy a tűz mellé, vagy a füstre tartotta, de soha se a tűz felé. Ugy is nézett az ki! . . . Mivel piritani lusta volt, hát csak nyers kenyérré csepegtetett. Már a mikor oda cseppent. Legtöbbször a kezére, vagy előrenyújtott meztelen lábaira csepegett a forró zsír, a mire fájdalmasan sziszeggett a gyerek.

— Ügyetlen az istenadta — magyarázta Mihály bácsi. — Most tanulja. Eddig mesterember volt. Csizmadia. Most juhász akar lenni. Jobban szereti a bőrt a birkán látni, mint dolgozni vele.

— Majd beletanul.

Leheveredtem a tűz mellé.

Mélységes csend mindenfelé! Nyugaton még látszott a nemrég lenyugodott nap némi piros nyoma. Köröskörül az ég alján az esthajnal halvány pirja derengett. Fent az égen pedig a telihold kergetődött apró bányafelhöcskékké. A levegő, noha augusztus vége felé voltunk, meglehetősen hűvös volt; valószínűleg a sűrű esőzéstől, a mi azon a nyáron a mi vidékünkön járt. A tűz mellett azonban ezt nem igen lehetett érezni. Én a városi ember kényelmes lustaságával végig nyultam a puha gyepen s míg ezek a szalonnát sütötték, én hallgattam a pusztán mélységes csendjét. Milyen beszédes az a némaság! Milyen hangos az a csend! Kezdetben csak suttog. Regél ezeréves búbajos tündérregét a délibábról, a puszták kaczer leányáról, a ki megcsalja a tikkadt vándort, szemé közé kaczag pajkosan a telképű napnak, de azért a pusztán tudja, hogy az a szeretője, mert azzal szokik meg minden este. . . Aztán mesél a millió tarka-barka virágról! Éjjel azok is elbujnak. Pedig inkább nappal kellene elbujniok, mert olyankor vár rájuk száz meg száz halál. Az ember lekaszálja őket. A hivalkodó kikericsét éppen úgy, mint az ártatlan margarétát. Aztán az állatok! — A birka, meg a ló

szépen elkerülik a virágokat. Csak az ökör, a buta ökör megy neki kiméletlenül s érdes nyelvvel lesodorja valamennyit. . . Dalolni is tud a puszták csendje. Rég elteledett, vagy soha meg nem irt nótákat nyalka csikóslegényről, tüzes szemű csaplárnéről. . . Aztán szép juhásznéról, a ki ilyenkor szerelmesen huzódik az ura mellé a leterített subára. . .

A vezérürü megrázza a nyakán a csengőt.

Mihály bácsi mérgeledve dörmögte.

— A fene eszi megint azt a sok kulancsot. Még ilyenkor se hágy az állatnak nyugalmat. Nem elég, hogy egész nap kinozza.

Aztán a gyerekekhez fordult.

— Ha jóllaktál, indítsd meg a meddőköt a túri országut felé. Ott van egy kis mező. Nappal ugyse tud legelni.

Most már a szalonna is megsült. A Mihály bácsi szép piros volt, hogy kíváncsú volt ránézni. A Palkóé ellenben olyan fekete volt, mint a korom. S mikor levette a nyársról, még vízzel leöntötte a bolond, hogy hamarabb kihüljön. Akkor meg éppen kutyának való volt. Hanem azért megette.

nemzeti életünk tavasza eljövend-e, valóságban megnyerjük-e, amit a honfisziv óhajtva sejt, — avagy ismét a stagnálás szomorú napjai sorvasztják össze minden vágyunkat?

És az újra ébredt természet, ahogy föléleszli a kikelet varázsos ereje, minden fűszálával életet hirdet, a napfényes ragyogás az élni akarás emberi ösztönét támasztja föl: jövel kikelet és támaszd az embereket hitre, reményre, szeretetre. Ahogy te táplálékaid kiteszed, ahogyan te fölébredt erődnek gyarapodását nap-nap mellett hirdeted, — hintsd el az emberekben a haladás, előretörés, az élni akarás vágyát és vezess el végre a nemzeti haladás ösvényére.

Hirek.

— **Kinevezések.** A király Telegdy Kovács Andor galgóczi járásbirósági jegyzőt a nyitrai törvényszékhez albiróvá, — a vall. és közok. miniszter Markhot Máriát a korlátközi állami elemi iskolához tanítónővé, — a pénzügyminiszter Gressner Péter adótitkárát a privigyei adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Hunyadi Anna korlátközi tanítónőt a csejthei állami elemi iskolához helyezte át.

— **Katholikus kör — contra Kath. legényegyesület** című kétrendbeli hírünkre vonatkozólag Kőkény János pénzügyőri szemlész urtól levelet kaptunk, melyben az ő megjegyzése szerint — mint érdeken kívül álló egyéniség azt igyekszik bizonyítani, hogy a két egyesület közötti surlódás a Katholikus körből indult ki. Levelét térszűke miatt egész terjedelmében nem közölhetjük, de az nem is szükséges, elég ha csupán az argumentumokat emeljük ki belőle, melyekkel állításait támogatja. Azt írja, hogy a Katholikus körnek jobb érzékkel bíró tagjai a Koronaszállóban levő szűk, áldatlan helyiséggel nem

levén megelégedve, a más helyiségbe való költözködést szorgalmazták s ezen az alapon meg is indult a Kath. legényegyesület elnökségével a tárgyalás arra nézve, hogy körhelyiségüket a legényegyesület otthonába áthelyezzék, de ez a törekvés egyesek makacsságán hajótörést szenvedett. Azután a kath. kör gyűlés alkalmával szótöbbséggel azt a határozatot hozták, hogy magánháza fognak átköltözködni, de ennek sem lett foganatja. Ebből a levélíró azt a következtetést szűri le, hogy a vizsály magva magában a kath. körben van, s erre a legényegyesület okot nem szolgáltatott. De levelében megemlíti azt is, hogy ami hírünk nem felelt meg a valóságnak s a forrás, a melyből eredt, csak pletykaság lehetett. Ezzel szemben szükségesnek tartjuk nagyjában ismételni azt, amit erről az ügyről irtunk. Amit irtunk ahhoz a támpontot egyszerűen csak a józan ész szolgáltatotta, amely következtetni tud. Egyebet nem irtunk, mint egyszerűen konstatáltuk a tény, hogy a két egyesület között a fegyverbarátság felbomlott. Hogy a surlódásnak melyik egyesület az oka, azt egyszóval sem firtattuk. Hogy pedig a surlódás megvan, arra mérget veszünk. A kath. kör választmányának multkori nyilatkozata ebbeli sejtésünket alaposan beigazolta, de beigazolta ezt eme levél is, mely állítólag indifferens személytől íródott, de élünk a gyanupörrel, hogy az mégis csak a legényegyesület vezetőségének kezéből iratott. Azt állítottuk továbbá, hogy a kath. kör és a kath. legényegyesület fuzióját szerették volna egyesek keresztül vinni, de a kath. kör néhány tagja ebbe sehogy sem akart bele menni, mert a kath. legényegyesület adósságairól nem akartak kezességet vállalni. Nos ez az állításunk is bevált, mert arról csakugyan szó volt, hogy a kath. kör átvándorol a legényegyesület otthonába. Hogy hívták-e, vagy önszántából akart a körnek néhány tagja menni, az nem lényeges dolog s egyoldalú bevállásra ítéletet nem hozhatunk, előbb hallanunk kell a másik felet is. A „Nagyapolcsány és Vidéke”-ben a kath. kör választmányát élesen aposz-

trofáló hír mögött ez a választmány a kath. legényegyesületet véli, s mi csak ezen nyiltéri közlemény vétele után érezhettük magunkat feljogosítva, hogy úgy írjunk, ahogy irtunk. Ha a kath. kör választmánya igazságtalanul gyanúsítja a kath. legényegyesület intéző faktorait, akkor annak módja, hogy ezt a gyanút magukról lemossák, nem az volna, hogy a nyilatkozatot kibocsátó választmányi tagokat puhítgassák meg egy másik, az előbbivel homlokegyenest ellenkező nyilatkozatra, hanem a legegyszerűbb mód lenne egyszerűen kijelenteni, hogy az az inkriminált hír nem a legényegyesület tudtával íródott.

— **Eljegyzés.** Dr. Keblusek Imre nagytapolcsányi kir. járásbirósági jegyző eljegyezte Zentál Margit urhölgyet Miavárol. Gratulálunk!

— **Temetés.** Özv. Némethy Borbála, ki 62 éves korában elhunyt, márczius hó 26-án temettetett el. Temetésén részt vett a város színe-java. Az elhunytban Dr. Némethi Károly trencsényi gimnáziumi tanár, jeles tankönyvíró, édes anyját gyászolja.

— **Az országos Nemzeti Szövetség nagytapolcsányi fiókjá.** Gróf Eszterházy vezetése alatt álló Országos Nemzeti Szövetség akciójának hullámai megmozdították helyi társadalmunk hazafias értelmiségét is, s e felbuzdulásnak megfelelően Kropácsy Jenő nagytapolcsányi ügyvéd felhívást bocsátott ki, melyben szervezkedésre szólítja fel a hazafias ügy pártolóit, s egyuttal márc. hó 30-ik napjának délután 3 órájára alakuló közgyűlést hívott egybe, melyen vagy 30-an vettek részt. A közgyűlést Kropácsy Jenő nyitotta meg, ismertetvén a szövetség célját, egyuttal kifejtette, hogy a vidéki bizottságok alakítására elengedhetetlen szükségünk van immár, hogy a nemzetiségi mozgalmaknak gátat vessünk s az egységes magyar állameszmének ellenségeit letiporjuk s ezzel a nemzeti közszellemet és hazafias érzést megszilárdítsuk. A közgyűlés kijelölte saját kebeléből a taggyűjtőket, a munkaprogramm megállapítását azonban a választmány megalakulásáig elhalasztották. Azután megvá-

Ivott rá egy jót a csobánból, aztán eiment megindítani a meddóket.

Ketten maradtunk. A tűz lassan-lassan kialudt. Már csak egy-két szikra pislákol. Azt meg ellocsolta az öreg, hogy ne bűdösítsen. Mikor az utolsó szikra is kialudt, Mihály bácsi álmódosva szólt.

— Így alszunk el egyszer mink is. Én már nem sokára. Pedig még szeretnék valamennyit élni. Még várok valamit.

— Mit vár?

— Nem mondom meg, mert kinevet.

— Csak nem olyasmit?

— De olyasformát. Magának, meg tán másnak nevetnivaló, de nekem nem az. Én várok valamit.

— De mit?

— Egy üzenetet.

— Honnan?

— Kossuthtól.

— Hisz meghalt?

Az öreg megbotránkozva nézett rám, azután csendesen szólt.

— Tudom. De én azért várom.

Egy darabig nézett maga elé, aztán folytatta.

— Mikor ezelőtt ötven esztendővel Gyulára vittek! Istenem, de régen vót az! Mit tudtam én, minek vittek. Szívesen mentem, meg nem is. Menni kellett, mert úgy mondták, hogy az a magyar becsület dóga.

Hát mentünk. Mert többen vótunk ndrődiek. Timár Gergely, Timár Pál, Német Imre, Kurilla Misa — meg többen... Még Gyulán megtanultuk a nótát. Gyulától Aradig, Aradtól Vásárhelyig, Vásárhelytől Váczig, Isaszegig, Kápolnáig, meg a teremtő Isten tudja meddig — mindég ez a nóta járta... Szép nóta vót. A templomba se hallottam életembe szebbet... Soha se felejttem el... Azt a nótát mondtuk negyvenkilenczben is Világosnál is... Így nyár utolján vót az... Elvették a lovat is, a fegyvert is. A kardot bedugtam a pantallóba. Oszt hogy sántítva léptem, nevetve mondta egy német: Meglőtték a lábát, ugy-e kutya?... Bizony meg. Meglőtték minket mindnyájunkat... A vezért is, a közhuszárt is... Pedig hallgatott az ágyú, gulába vót a puska, hüvelyben a kard, hej! azért mink mégis meg vótunk sebesülve. Mikor így kifosztva utnak eresztettek bennünket, azt se tudtuk, merre menjünk... A kik életben maradtunk, mind együtt vótunk, csak Timár Gergely hiányzott. Az még előtte való nap haza szökött lóval, mindennel... Ugy bujkáltunk a kukoriczák közt, dülő utakon, hogy ne lássanak bennünket. Csak éjszaka mentünk. Ilyen szép éjszakák voltak, mint ez a mostani... A nótát nem vehették el tőlünk. Az a mienk maradt. Messzire hallatszt a nótánk az éj-

szakákban s úgy mondják, hogy a hun meghallották széles Magyarországon — riva fakadtak az emberek!... Mink is rittunk. De csak éjszaka, bent a kukoriczában, hogy ne lássa senki. Nem is látta azt senki. Még tán a jó Isten se, mert az is elfordította a fejét nagy Magyarországról.

Mihály bácsi telállt. Az arca tűzelt, a szemében fojtott tűz lángja lobogott, de könye nem volt. Tán nem akarta most se, hogy más rini lássa... Álva beszélt tovább.

— A pajtásaim mán mind elhaltak. Ketten maradtunk csak Kurilla Misával. Ezelőtt együtt vártuk az üzenetet, most már csak ketten várjuk. De én soká várhatom. Kivénültem az életbe... Pedig én úgy érzem, mán nem soká kéne várni. Mikor így éjszaka magam vagyok a karámon oszt ki fekszek az akol elé, mindég, de mindég azt gondolom, hogy gyünnek... A fülem odanyomom a földhöz. Olyan lódobogást hallok... Mintha nagyon, de nagyon sok ló gyünne Túr felől. Az országuton gyünnek... Mikor Simára érnek, ott megállnak itatni. Azután megint gyünnek. Trombitálnak is... A legények meg dalolnak... Azt s nótát mondják... A csejti utnál eltérnek Csejt felé... Oda azért, mennek, hogy beszéljanak Kurilla Misának mivel hogy az ott csösz. Azután gyünnek

lasztották a tisztikart. Elnök lett Kropácsy Jenő, társelnök Tóth Lajos, titkár Dr. Petrikovics Aladár, pénztáros Kilián Károly.

— **A nyitrai gazdasági egyesület** által a földmívelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával Bossány és Lopassó községekben rendezett kosárfonási tanfolyamok a múlt napokban fejezték be. Mindkét helyen oly nagy igyekezettel és buzgalommal dolgoztak a növendékek, hogy a tanfolyam tartama alatt a kosárfonásban teljes kiképzést nyertek. A tanfolyamok eredménye lesz a két községben a nemes fűz tenyésztésének elterjedése. A gazdasági egyesület a tanfolyamon készített kosarak nagy részét a készítőknél ajándékozta, ezenkívül még, hogy a hasznos házi ipart otthon is folytathassák, a tanfolyamot szorgalmasan látogató tanulók között fűzfavesszőt osztott ki. Mindkét községben a tanfolyam bezárása alkalmával kiállítás rendezett az egyesület, amelyek igen látogatottak voltak.

— **Ezer korona jutalom.** A báró Wodiáner féle 2 jutalomdíjból, melyet a b. kezű főur tanítók számára alapított, az egyiket Péter Sándor vágsellyei igazgató-tanító kapta meg. Az odaitélt bizottság — melyben a tudományos akadémia, a tanítók országos bizottsága s a kultusminiszterium is képviselve volt — valóban méltónak ítélte oda a jutalmat, mert Péter Sándor alapos műveltségű pedagógus, a közügy érdekében önzetlenül fáradozó és általános köztiszteltetnek örvendő férfi.

— **Nagy idők tanuja.** Szabó Ferencz volt 48-as honvéd kedden Tavarnokon meghalt. Részt vett az isaszeghi és kápolnai csatában s meg is sebesült. Tavarnokon telepedett le s mint rokkant honvéd ott tengette életét szánalmasan csekély nyugdíjából, melyet a nagytapolcsányi adóhivatal fizetett ki alkalomadtán mindig neki.

— **Agyonszúrták a lovát.** Wamberger nyitrai zsámbokrétai lakosnak e hét elején ismeretlen tettesek karóval keresztül döfték 200 irtos lovát. A ló öt órai kínlás után megdöglött. A hullát elásták, mely azonban a következő éjjel a gödörből eltűnt, állítólag

tovább. Mikor a berekhez érnek, már hallom a beszédjüket is. Megösmérem a szaváról mindegyiket. Ott van Görgey is, Nagy Sándor is, Klapka is... mind... mind... Mindég közelebb-közelebb érnek. Értem gyűnnek... Nem is kell elejbük menni, hisz ugyis ide gyűnnek... Már a Fekécs kutjánál vannak... Ott aztán megállanak. Hiába hallgatom tovább, hiába várom — nem gyűnnek. Hát én nem kellem nekik? Hisz jó katona voltam. Odamegyek, majd megkérem a vezért, hogy mehessen én is... Hisz sebet kaptam, meg is dicsért... Felállok, indulok a kut felé s már messziről látom, hogy nincs ott senki...

... Igy van ez velem már nagyon régen — ötvenesztendő óta. Mindig gyűnnek, de mindég csak Fekécs kutjáig. Közelebb soha... De egyszer majd ide érnek... Hozzák az üzenetet... Mert odafentről is lehet üzenni. Tudom, hogy üzenni fog...

Most már egy nehéz könyecsepp kihullt az öreg juhász kigyult szeméből. Oda esett a lába mellé egy kis fonyadt virágra. Az meg feléledt tőle. Mélyen meghajtotta kis kelyhét a teher alatt... Mintha rábólintott volna a Mihály bácsi szavára, mintha bizonyította volna, hogy

— Üzenni fog!...

Katona Sándor.

a chinoráni cigányok csaptak belőle lakomát s így nincs kizárva az az eshetőség, hogy maguk a cigányok voltak Wamberger lovának az orgyilkosai, hogy ilyen módon lópecsényére tehessenek szert.

— **Megsemmisített zsolnai mandátum**
A kuria első választási tanácsa, Paiss Andor elnöklésével, a Rudnay István Zsolnán megválasztott kormányparti képviselő ellen benyújtott kérvény dolgában meglepő ítéletet hozott. Aigner Adolf érsekújvári takarékpénztári titkárnak, a kérvényezők megbízottjának, meggyőző érvelésére Rudnay megválasztását érvénytelennek nyilvánította.

— **Belefult a kutba.** Maszárík Máté nyitrai szerdahelyi gazda pénteken este a korcsmában mulatott jó kedvvel s nem gondolta, hogy ezzel a saját halotti torát üli meg. Éjjel hazatérvén, úgy látszik valami dolga akadt az udvaron levő alacsony kávéjú kutnál, fejfelé bele zuhant. Csak reggel vették észre a szerencsétlenséget, mikor a kutból vizet akartak meríteni. A szerencsétlen embernek egész feje össze volt zúzva, mit a kutban levő kövek okoztak.

— **A választók névjegyzékének kiigazítása** 1906. évre Nagytapolcsányban március 30-án ment végbe Hollady Jenő úrminczi plébános elnöklése alatt. A munkálatok eredményét jövő számunkban fogjuk ismertetni. A zsámbokrétai választókerületben az I. küldöttség Lelkes Zsigmond földbirtokos elnöklése alatt március hó 27-én kezdte meg a kiigazítást Nyitra-Szerdahelyen s március 31-én fejezte be.

— **Bolgár kertészet.** Péter Ivanov Gospodénov vezetése alatt Nagytapolcsányban letelepedett bolgárok a szeszfinomítótól bérbe vett telken megkezdték munkájukat. Eddig körülbelül egy holdnyi terület ültettek be hagymával. Azonkívül három és fél méter hosszú háromnegyed méter szélességű ágyakat készítettek, számszerint tizet, melyekben a konyhanövények palántái vannak elhelyezve és praktikus módon vannak védve a hideg időjárástól.

— **A tavasz hivatalosan is beköszöntött.** Mindenütt a legujabb tavasszi toillettek láthatók. Teljesen fölösleges azonban új toilletet beszerezni, mikor még a tavalyi is egész jó, csak kissé piszkos. Be kell tehát küldeni Lóhr Mária (ezelőtti Kronfus) csipke, vegyeszeti-tisztító és műfestő intézetébe. Budapest VIII. Baross utca 85., és oly szép tisztán érkezik rövid idő alatt vissza, hogy a tavaszi korzón mindenki egész ujnak fogja nézni.

— **Csippék János,** a nagytapolcsányi gyógyszerész volt tulajdonosa, és jelenleg is nagytapolcsányi háztulajdonos tudvalevően néhány héttel ezelőtt Budapesten a Práter és Futó utca sarkán egy gyógyszertár nyitására a belügyminisztertől engedélyt kapott. A fővárosi közgyűlésen ezt az engedélyt keményen megtámadták, s Halmos János polgármesterhez interpellációkat intéztek ez ügyben. Halmos az interpellációkra nemrégiben válaszolva, kijelentette, hogy a gyógyszerész engedélyezése úgy a fővárosnál a szabályszerű fórumokon és törvényes tárgyalásokon keresztül ment s a közegészségügyi bizottság és a tanács együttesen tett előterjesztése alapján elutasító javaslatot tett a belügyminiszterhez a Práter-utcában felállítandó gyógyszertára vonatkozólag. Ha mindennek dacára a belügyminiszter ezt a gyógyszertárt engedélyezte, eljárását a törvényesség szempontjából kifogásolni nem lehet, mert akkor, mikor e gyógyszertárt engedélyezte, a törvény szakaszainak megfelelően járt el

s így a polgármester nincs azon helyzetben, hogy akár a kormányhoz, akár az országgyűléshez tiltakozó feliratot terjesszen föl. A közgyűlés a polgármester választását egyhangulag tudomásul vette.

Közgazdaság.

— **A Triesti Általános Biztosító-Társaság** (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegek. Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811,866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134,119 korona és 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16,145,171 korona 85 fillérrel 190 337,407 korona 01 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses lopás elleni és tűkörüvegbiztosítást a díjbevétel 13,630,502,710 korona biztosítási összeg után 22,391,739 korona 95 fillér volt miből 8.722,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13,669,569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9,447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 90 301,649 korona 69 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kített 3,646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,547,460 korona 56 fillérre rugott. Károkért a társaság 1904-ben 29,008,350 korona 42 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797,690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereség tartalékok közül melyek összesen 25,851,064 korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18,699,889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 1,150,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsen. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 227,329,923 korona 25 fillérről 247,497,914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések 38,468,591 k. 65 f. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20,002,699 k. 07 f. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 k. 92 f. 4. Értékpapírok 172,857,054 k. 11 f. 5. Tárca váltók 946,236 k. 23 f. 6. Részvényesek biztosított adósszelei 7,350,000 k. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7,122,762 korona 44 fillér összesen 247,497,914 korona 42 fillér. Ezen értékekből 51,5 millió korona magyar értékekre esik.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mélyen tisztelt barátainknak, ismerőseinknek, a nagyérdemű közönségnek szives részvételükért, a temetésen való impozáns megjelenésükért fogadják leghálásabb köszönetemet.

A gyászoló család
névében:

Dr. Némethy Károly.

HIRDETÉSEK.

Gyógyítható a sérv?

Mindenesetre, ha jó sérvkötőt viselünk. Éppen ezért jól válogassuk meg a forrást, a honnan a sérvkötőt beszerezzük. A „Pollitzer“ által feltalált s legújabb megjavított amerikai rendszerű

gummi sérvkötő

a mely kizárólagos szabadalmat nyert a leghíresebb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobb, mert dacára annak, hogy a sérvet kimozdíthatatlanul visszatartja, kellemetlen nyomást nem gyakorol, úgy éjjel, mint nappal hordható. Sok esetben teljes gyógyulást vont maga után, mit számtalan köszönő irattal bizonyíthatunk.

Ára: egyoldalunak 7 és 10 frt.
kétoldalunak 10 és 16 frt.

Rendelésnél — a mely utánvétellel s titoktartással eszközöltetik — megadandó az övméret s hogy a sérv mely oldalon van.

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. kiz. szabadalmazott orvosi kötszerészek

Budapest, V/9. Deák Ferencz-u. 10

Legrégibb cég. Árjegyzék ingyen.
Alakult 1858-ban.

A leghíresebb

kötőgépek

tömlőzárral házi és ipari célra
részletfizetésre is kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vogel József Lajos.

I. stíriai kötőgépgyár.

Képviselve:

Budapest VII., Erzsébet-körut 23

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Trieszti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e czélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A nagytapolcsányi főügynök g.
Löwbeer Salamon M.

Eladó ház.

Nagytapolcsányban, a Zerda-
helyi-utca 75. számú 4 utcára

nyíló

bolthelyiséggel biró

s a r o k h á z

szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

ifj. Holbay József,

Nagytapolcsányban.

Képes levelezőlap

sorsjegyek

kaphatók

Platzko Gyula

papirkereskedésében.

VILÁGHIRŰ!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arczképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk minden kinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

20—20

„REKORD“

festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Borotva fölösleges! Rasol!

Kés nélkül borotvál!

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

A ki pénzt akar megtakarítani!

A ki időt akar megtakarítani!

A ki bőrbetegségnek nem akarja magát kitenni, az „RASOL“-al borotválkozik!

Egy kilogramm ára (elegendő 30-szori bekenésre) helyben 2.40 kor., vidékre 3 kor. előleges beküldése mellett. Franko utánvétellel 20 fillérrel drágább.

Egyedüli készítő:

„Rasol“ Vegyipar Vállalat

Budapest, VI., Váci-körut 55.

Raktár: Török József, gyógyszerésznél
Király-utca 12.

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerzése előtt ne mulassza el

lapjaink 846.

Tausky J. Fiai

ruha- és fehérnemű-gyártól
Pozsony

a speciális árjegyzéket, mely különféle czélszerűen összeállított kelengye-költségvetéseket tartalmaz, bérmentesen megköszön.

Megbízható cég! Pontos kiszolgálás!
Jutányos szabott árak!
Kiváló munka! Jó anyag!

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA
KÖLCSÖNT
PUNK, KÉNYELMES VIGSZÁRITÁSI FELTÉTELEK MELLETT
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZKERTRE 6.

SCHNEID Köhögési tea és hurút por
gyógyászati készítmény
St. Georgs-gyógyszertárból - Wien V/2
Windmorgasse 33. Orvosi rendelet szerint készítvé. Jótékony hatással bír a lélegző szervekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő, a rekedtséget és torok-csiklandozást megszünteti. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai szállítás 20 kr. csomagolási díj portó nélkül. 2 csomagnál kevesebb nem küldeték. — Kérjük, a Szent György-féle gyógyszertár védjegyét figyelembe venni, ezen hirdetést pedig kívánni és megőrizni sziveskedjék

a legújabb és legfejlettebb hajfestő szer
a szájak és fogaknak legelőjabb az
Czorny-féle keleti
RÓZSATEJ
Főzetésküldési hely: Czorny J. Anton, Bécs, VIII., Carl Ludwigstr. 6.

Az gyetlen és legjobbnak ismert haj és szakál-növesztő szer hajnövesztésre és hajkihullás ellen az arany-éremmel kitüntetett
Komogén
meglepő sikert mutat!

Már rövid használat után a kívánt eredmény észlelhető.
Naponta érkeznek az elismerő iratok, mint l. „Tekintetességnek legőszintébb köszönetemet mondok az Ön kitűnő KOMOGÉN szerért (theával), amely az én erős hajhullásom ellen, alig két heti használat után, meglepő hatást mutatott és a hajnövést aagyban előmozdította.
Tiszt.
Mayer Róza.”

Próbatégy 1. 2 és 4 K., Komogén-Thea 1 K. a világ minden tájára utánvét, vagy az összeg előlegei beküldése mellett szétküldés dírekt a feltalálótól.
Hermine Winter Wien, IX. Grünc-Thorgasse Nr. 19.
A hajápolásról szóló bármely kérdésre felvilágosítást díjtanul ad. — Magyarországi főraktár Török József gyógyszertára Budapest. — Magyar levelezés. 1—20v

Minden szerdán és szombaton este
Grün Lajos Központi kávéházában
Galbavi János hangversenyez.

GŐZSÉPLŐ KÉSZLETEK
KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
GÉPÉ ÜZLETEK IS KÖTTETVEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR
ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
RESICZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
"AGRARIA"
HAZÁNKBÁN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
FORGALOMBA.

"FONTOS!"

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT
NYILVÁNOS SZÁNTÁSERT
NAGY ARANY ÉREMMELETT ÉS DISZ
OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

ÁRANY ÉREMMELETT KITÜNTETVE
MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VITŐ
UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRNYÉKUNK
MINDEN GAZDÁNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNTOTT
DIMENTESEN KÜLDETIK

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM:
"AGRARIA"
BUDAPEST

Ne vegyen enki hangszer

míg Reményi Mihály műhangszerész cs. és kir. szab tulajdonos, a Magyar Királyi Zeneakadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

Meghívó

a Nagytapolcsányban alapítandó

„Nagytapolcsányi Gazdasági Népbank Részvénytársaság“

alakuló közgyűlésére,

mely 1905. évi április hó 6-ik napján délután 2 órakor Nagytapolcsányban, Dr. Dénes Zsigmond ügyvédi irodájában fog magtartatni és melyre tisztelettel meghívom a t. cz. részvényaláírókat.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök és jegyzőkönyvvezető választása. 2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása. 3. Kimutatása annak, hogy az alaptőke kellő aláírás és befizetés által biztosítva van. 4. Az alapszabályok megállapítása. 5. Az intézet czégének a tervezettől eltérő megállapítása.	6. A társaság megalakulása iránti határozás. 7. Az alapítók által kinevezendő igazgatóság és felügyelő-bizottság bejelentése. 8. Az alapítók részére a felmentvény megadása. 9. Vezérigazgató és intézeti ügyész választása.

Nagytapolcsány, 1905. évi márczius hó 31-én.

Az alapítók nevében:

teljes tisztelettel **Dr. Dénes Zsigmond.**

Hirdetések felvételnek

A KIADHIVATALBAN.

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1. 40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45			Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőtös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőtös vég bőr vászon csak f. 4.15	30 rőtös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőtös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőtös vég rumburgi vászon csak 5.60	30 rőtös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőtös vég bőr vászon csak 8.25	50 rőtös vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőtös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőtös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőtös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőtös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85
30 rőtös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőtös vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőtös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőtös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőtös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőtös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 65 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 k. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 m. hosszú és 1 1/4 m. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 m. hosszú, 1 1/2 m. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. sz. I. em.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

Nyomatott Platzkó Gyula könyvnyomdájában Nagy-Tapolcsányban.